

РЕШЕНИЕ

№ 26630

гр. София, 10.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 11.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **7680** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на чл. 226, чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Настоящото дело е образувано, след като с Решение № 8997/19.07.2024 г. на Върховния административен съд, по адм. дело № 7066/2023 г. е отменена и върната за ново разглеждане частта от постановеното по адм. дело № 11337/2022 г. на Административен съд София – град, 9^{-ти} състав Решение № 3308/19.05.2023 г.

Съдът е сезиран с искова молба от Н. Б. А., срещу Столична дирекция на вътрешните работи – МВР, с претенция за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 20 000 лева, след отмяна по съдебен ред на издадена от началника на Сектор „Незаконна миграция“, при същата дирекция Заповед № УРИ-5392 ПАМ-1170/06.06.2022 г., с която ищецът бил принудително настанен в СДВНЧ на 06.06.2022 г. Исковата претенция е за периода от 06.06.2022 г., до 28.06.2022 г., ведно със законната лихва, считано от датата на влизане на съдебното решение за отмяна на заповедта - 28.07.2022 г., до окончателното изплащане. С цитираното Решение № 3308/19.05.2023 г. по адм. дело № 11337/2022 г. на Административен съд София – град, 9^{-ти} състав исковата претенция е отхвърлена изцяло. Решение № 8997/19.07.2024 г. по адм. дело № 7066/2023 г. касационният съд е отменил първоинстанционното съдебно решение В ЧАСТТА, с която „исквата претенция с правно основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, за присъждане

обезщетение за неимуществени, вреди вследствие от отменена с влязло в сила съдебно решение Заповед за налагане на принудителна административна мярка, № УРИ 5392 ПАМ-1170/06.06.2022 г. е отхвърлена за сумата от 220 лева, ведно с претендираната законна лихва върху нея“. За да определи сумата от 220 лева касационният съд е изложил и следните мотиви, които са задължителни за настоящия съдебен състав (арг. чл. 224 АПК) (цитат): „Принудителното настаняване в СДВНЧ има за резултат ограничаване на свободата на придвижване на лицето. Самият факт на това ограничаване създава негативни преживявания, тъй като е ограничило свободата на лицето, извело го е принудително от неговото обичайно ежедневие, ритъм, бит и среда. В този смисъл, горепосочените ограничения не се нуждаят от нарочно доказване, тъй като се подразбират от естеството на мярката. Това ограничение води до състояние на напрежение, неудобство и негативни емоционални състояния и изживявания, които като интензитет, надвишават неудобствата, присъщи на последиците от издаването на неблагоприятен за лицето административен акт. Ищецът е ангажирал и доказателства по делото (свидетелски показания), от които се установява, че след периода на фактическото му задържане, е продължил да преживява стреса от него. По тези съображения, изводът на първоинстанционния съд за недоказаност на преживения от ищеца стрес от изпълнението на заповедта за принудителното му настаняване, е неправилен. Налице са претърпени неимуществени вреди от ищеца от самия факт на принудителното му настаняване в СДВНЧ. За определяне на справедливия размер на обезщетението за тях би следвало да се съобразят периода, през който са претърпени - 22 дни, както и вече присъденият размер на обезщетение на ищеца по друго дело, образувано във връзка с предходно негово задържане в СДВНЧ, във връзка с предходна заповед за принудителното му настаняване там. С решение № 2655/19.04.23 г., постановено от АССГ по адм.д. № 11336/22 г., оставено в сила в обжалваната му част с Решение № 540/17.01.24 г. на ВАС по адм.д. № 7364/23 г., за принудителното настаняване на ищеца в СДВНЧ за срок от почти 5 месеца е присъдено обезщетение от съда в размер на 3 000 лева, като обезщетението включва и неимуществени вреди от лошите битови условия, при които ищецът е бил настанен. При този размер на вече присъденото обезщетение за предходен период, за неимуществени вреди, предизвикани освен от самия факт на принудителното настаняване и от лошите битови и хигиенни условия, при които това е станало, за периода на принудителното му настаняване от 22 дни по настоящия спор и само за причинените неимуществени вреди от самото принудително настаняване, размерът на справедливото обезщетение в конкретния случай би бил 220 лева. Върховният административен съд в настоящия съдебен състав не следва да присъжда с решението си обезщетението в посочения размер, тъй като не е изяснено съществено обстоятелство, относно дължимостта му и по-конкретно - дали самият ищец с поведението си няма изключителна вина или не е допринесъл за настъпването на претърпените от него вреди; по делото са налице данни, вкл. съдържащи се в адм. д. № 5709/22 г., което дело е прието по делото пред първоинстанционния съд, постановил обжалваното решение, че А. пребивава на територията на Р. България години наред. По негови твърдения, той пребивава в България от 1977 година, когато на тримесечна възраст се е прибрал със своите родители и оттогава не е напуснал пределите ѝ. Тези данни логично поставят въпроса, каква е причината да не е легализирал престоя си на територията на Р.България до 2022 година (в продължение на 45 години), дали тя се корени в неговото бездействие да направи това или е

резултат на непреодолими административни пречки. От значение е, предприети ли са действия от негова страна за легализиране на престоя му, ако да, какви са те, какъв е резултата/резултатите от инициираните от него процедури. Видно от документите, съдържащи се в приложеното адм. д. № 5709/22г. на АССГ е, че бащата на А. е български гражданин, както и че ищецът е учил в основно училище в [населено място], [община] и има свидетелство за завършен шести клас, тоест знае български език. От удостоверение за наследници на баща на ищеца, както и от удостоверение за завършен шести клас, рег.№ 269-7/02 март 2020 г. е видно, че ищецът има ЕГН, като в удостоверението за завършен шести клас е записано, че има гражданство в България. Същевременно има данни по делото, че ищецът е гражданин на Руската федерация, както и той самият е посочил в молбата до ДАБ с вх. № УРИ 10540 0-2764/13.06.22 г. в Дирекция „Миграция“. Тези обстоятелства повдигат въпроса - ищецът предприемал ли е или не процедура за придобиване или установяване на българско гражданство по Закона за българското гражданство, предвид и твърдението му, че е българин по произход (направено в жалбата, по която е образувано адм.д. № 5709/22 г.) и какъв е изходът от тях. Налице са данни, също така, че ищецът е предприемал процедури по Закона за убежището и бежанците, както и такива по Закона за чужденците в Република България, но без да е изяснено по делото, кога са предприемани, какъв е изходът от тях и колко пъти са предприемани. Едва след анализ на данните за горепосочените обстоятелствата, за една част от които следва да се съберат по делото и доказателства, които да се обсъдят от съда, следва да се формира извода относно въпроса - предприето ли е или не всичко, което би могло разумно да се очаква от А., за да легализира пребиваването си на територията на Р. България. Отговорът на този въпрос е от значение за преценката относно наличието или не на хипотезите на чл. 5 ЗОДОВ, респективно за присъждането на обезщетението в горепосочения размер“.

В производството за повторно разглеждане на делото ищецът, чрез упълномощени двама адвокати: представя два броя съдебни решение на АССГ (л. 12 и л. 15 от делото); моли да бъдат взети предвид показанията на свидетеля Б. С.. Претендира се и присъждане на разноски.

Упълномощеният от ответника юрисконсулт оспорва исковата молба, със становище за приложение разпоредбата на чл. 5 ЗОДОВ. Желаете юрисконсултско възнаграждение и възразява за прекомерност на адвокатското.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, като съобрази характера на производството от процесуална страна, както и заявените в исковата молба претенции, доводите на страните и доказателствата, включително тези, приети при повторното разглеждане на делото, приема следното.

Предвид указанията на касационния съд ищецът представи само два броя съдебни решения, но не представи писмени доказателства за това, „предприемал ли е или не процедура за придобиване или установяване на българско гражданство“, с оглед на което настоящият съдебен състав приема, че такива действия не са извършвани. Видно от решението на АССГ от 19.12.2022 г., по адм. дело № 10496/2022 г. (л. 12) Съдът е прогласи нищожност на издадена от директора на Областна дирекция на МВР – Х. Заповед № 1973/09.07.2009 г. за наложени ПАМ „експулсиране“ и „забрана за влизане в РБ“. Решението не е обжалвано. С решение от 12.12.2022 г. по адм. дело № 7924/2022 г. Съдът е отхвърлил жалба от Н. Б. А., против Решение № 25-ОК/06.07.2022 г. на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците, с

което е оставена без разглеждане, като последваща молба за международна закрила, от 13.06.2022 г.

От правна страна.

Обстоятелството, от което ищецът черпи основание за исковата си претенция е издадената от началника на Сектор „Незаконна миграция“, при СДВР Заповед № УРИ-5392 ПАМ-1170/06.06.2022 г., с която ищецът бил принудително настанен в СДВНЧ на 06.06.2022 г. и която е отменена с влязло в законна сила на 28.07.2022 г. Решение № 4361/28.06.2022 г. на АССГ, по адм. дело № 5709/2022 г.

Настоящият състав на Административен съд София – град намира исковата молба, относно иска за неимуществени вреди в размер от 220 лева, за основателна и доказана.

Разпоредбите на чл. 5 ЗОДОВ, с наименование „освобождаване от отговорност“ предвиждат две отделни хипотези: ал. 1. „Ако увреждането е причинено поради изключителна вина на пострадалия, обезщетение не се дължи“; ал. 2. „Когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането, обезщетението се намалява“.

За процесния случай, предвид безспорно установените и изложени по-горе факти и обстоятелства, както и съобразно касационното съдебно решение настоящият съдебен състав приема наличие на втората хипотеза – тази по ал. 2, т.е. ищецът Н. Б. А. виновно е допринесъл за увреждането (претърпени от задържането в СДВНЧ за общо 22 дни неимуществено вреди, в резултат на издадената от началника на Сектор „Незаконна миграция“, при същата дирекция Заповед № УРИ-5392 ПАМ-1170/06.06.2022 г. – отменена с влязло в законна сила на 28.07.2022 г. Решение № 4361/28.06.2022 г. на АССГ, по адм. дело № 5709/2022 г. Това е така, защото: ищецът пребивава в България от 1977 г., но не твърди и не доказва да е полагал каквито и да било усилия преди 2022 г., за да легализира пребиваването си тук, както и че това бездействие се дължи на „непреодолими административни пречки“. Напротив – на лице са данни, че още през 2009 г. (цитираното по – горе решение на АССГ от 19.12.2022 г., по адм. дело № 10496/2022 г. - л. 12) той е бил обект на въздействие от органите на МВР, когато подал пред Дирекция „Миграция“ молба за снабдяване с разрешение за продължително пребиваване в РБ, на основание чл. 24, ал. 1, т. 5, вр. чл. 25, ал. 1 ЗЧРБ. Именно през 2009 г. е издадена и прогласената за нищожна със същото съдебно решение Заповед № 1973/09.07.2009 г. на директора на Областна дирекция на МВР – Х. за наложени ПАМ „експулсиране“ и „забрана за влизане в РБ“. Отново едва през 2009 г. ищецът подал и първата си молба пред ДАБ, за предоставяне на международна закрила, която била съответно отхвърлена, като втората такава молба е подадена чак през 2022 г., предвид вече цитираното и приложено решение от 12.12.2022 г. по адм. дело № 7924/2022 г.

От друга страна не може да бъде приета хипотезата на чл. 5, ал. 1 ЗОДОВ - че увреждането (претърпени от задържането в СДВНЧ за общо 22 дни неимуществени вреди) е по изключителна вина на пострадалия. Вината да бъде принудително настанен в СДВНЧ през 2022 г., въз основа на нищожната, издадена през 2009 г. Заповед № 1973/09.07.2009 г. на директора на Областна дирекция на МВР – Х. е споделена и от съответните органи на Дирекция „Миграция“ – МВР, които в продължение на повече от десет години не са изпълнили наложените с тази заповед ПАМ.

Цитираните касационни мотиви за наличие на доказано „претърпени неимуществени вреди от ищеца от самия факт на принудителното му настаняване в СДВНЧ“, чиито

„справедлив размер е 220 лв.“ и изложените до тук мотиви на настоящия съдебен състав обуславят основателност и доказаност на исковата претенция в същия размер. При този изход на съдебния спор ответникът дължи да заплати на ищеца, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, вр. чл. 226, ал. 3 АПК разноските за държавни такси (10 лв.+25 лв.+09 лв.) и възнаграждението на един адвокат, но съразмерно на уважената част от исковата молба (220 лв., от 20 000 лв.), в размер на 55 лв. Ищецът също дължи на ответника възнаграждение, но за юрисконсулт (чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, вр. чл. 24, изр. второ от Наредбата за заплащането на правната помощ), съразмерно отхвърлената част от исковата молба, в размер на 100 лв.

Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 203 – 205 и чл. 226 АПК, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МВР да заплати на Н. Б. А. – ЛНЧ: [ЕГН] обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в размер на 220 лв. (двеста и двадесет лева), за периода от 06.06.2022 г., до 28.06.2022 г., в резултат на издадената от началника на Сектор „Незаконна миграция“, при същата дирекция Заповед № УРИ-5392 ПАМ-1170/06.06.2022 г., ведно със законните лихви, считано от датата на влизане в сила на съдебното решение за отмяна на заповедта - 28.07.2022 г., до окончателното изплащане на обезщетението.

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователна исковата молба от Н. Б. А. – ЛНЧ: [ЕГН], против СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МВР за размера над 220 лв., до претендирания размер на обезщетение 20 000 лева.

ОСЪЖДА Н. Б. А. – ЛНЧ: [ЕГН] да заплати на СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МВР възнаграждение за юрисконсулт, съразмерно отхвърлената част от исковата молба, което и след приспадане на взаимните задължения за разноси е в размер на 45 лв. (четиридесет и пет лева).

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: